श्रीसाईलीलेच्या वाचकांस विनंती

श्रीसाईलीलेचे असे पुष्कळ ग्राहक आहेत कीं त्यांचीं नावें श्री शिर्डी संस्थानचे भक्तमंडळाचे यादींत दाखल नाहींत. विशेष आश्चर्याची गोष्ट ही कीं त्यांतील पुष्कळ गृहस्थ श्रीसाईबाबा देहधारी असतां वेळोवेळां मोठ्या प्रेमानें त्यांच्या दर्शनास शिर्डीसही येत असत. इतकेंच नाहीं तर त्यांच्यापैकीं कांहीं श्रीसाईबाबांच्या देहावसानानंतर अजूनही शिर्डीस होणारे त्यांचे उत्सवास मोठ्या आवडीनें व भक्तीनें येत असतात. कांहीं ना कांहीं निमित्तानें लहान मोठी वर्गणी पाठवून त्या उत्सवांत भागही घेत असतात. पण भक्तमंडळांत त्यांचीं नांवें नाहींत. त्यावरून आपलीं नांवें या मंडळांत दाखल नसावींत असेंच सर्वांना वाटत असेल असें खात्रीनें म्हणतां येणार नाहीं. यांपैकीं कित्येक असेही असतील कीं त्यांचे गुरु खुद्द श्रीसाईबाबा नसून त्यांचेच सारखे आणखीही कोणी असतील; शिरडीच्या भक्तमंडळांत आपलीं नांवे कशाला असें त्यांनीं म्हटल्यास चालेल; पण असे जे नसतील व ज्यांचा श्रीसाई हे आपले गुरू म्हणून त्यांजकडे मनोभावानें ओढा असेल अशांचीं नांवें भक्तमंडळांत पडल्यानें त्या नात्यानें शिरडीच्या श्री साईबाबांच्या संस्थेशीं त्यांचा कायमचा संबंध जुळून ते त्या संस्थेचे घटक होतील व तसें झालें म्हणजे या संस्थेच्या व्यवस्थेमध्यें सहजच त्यांनाही भाग घेतां येऊन या संस्थेच्या कार्यकारी मंडळास, आपलें कार्य आहे त्यापेक्षां उत्कृष्टरीतीनें होण्यास त्यांची सल्लामसलत घेण्याचा लाभ मिळेल.

श्रीसाईलीलेच्या शके १८४५ च्या वैशाखच्या अंकांत श्रीशिर्डी संस्थानच्या व्यवस्थेची डिस्ट्रिक्ट कोर्टानें मंजूर केलेली स्कीम छापली आहे. ५ ट्रस्टी १ चेअरमन, १ खजीनदार, १ सेक्रेटरी, १ मदतनीस सेक्रेटरी व १ मदतनीस खजीनदार व शिवाय कांहीं सभासद मिळून एकंदर १५ असामीचें कार्यकारी

मंडळ ठरलेलें आहे. त्यापैकीं ट्रस्टीखेरीजकरून बाकीच्या सर्व सभासदांची दर तीन वर्षांस नवीन निवडणूक होत असते.

जे लोक भक्तमंडळाचे सभासद होण्याबद्दल आपली इच्छा प्रदर्शित करतील व संस्थानचे खर्चाकरितां वर्षास निदान (५) पांच रुपये तरी देण्यास कबूल होतील त्यांचा या भक्तमंडळांत समावेश केला जातो.

वर निर्दिष्ट केलेल्या स्कीमचे १० वे नियमाप्रमाणें भक्तमंडळ स्थापन करण्याकरितां व त्या मंडळाचे व शिर्डी संस्थान कमिटीच्या सभा भरविण्याचे संबंधानें झालेले नियम श्रीसाईलीलेंत छापलेले आहेतच; तरी ते अवलोकनांत येऊन आपलीं नांवें दाखल होण्यासाठीं ज्यांचेकडून वर्षास निदान ५ रु० वर्गणी येईल त्यांचीं नांवें भक्तमंडळांत दाखल करून तसें केल्याबद्दल त्यांना कळविलें जाईल व जेव्हां जेव्हां या कमिटीच्या व्यवस्थेसंबंधानें भक्तमंडळाच्या सभा भरतील तेव्हां तेव्हां त्यांना निमंत्रणें केलीं जातील.

—संपादक

श्रीसंस्थान शिर्डी शके १८४८ चे गुरुपौर्णिमेच्या उत्सवाचा हिशेब.

जमा.

१५५८=।	श्रीसमर्थांचे पेटींत उत्सवाचे दिवसांत पडलेली रक्कम.
३३६॥-।	श्री. केशवराव गोपाळराव बुटी व बंधु यांची रक्कम.
२२९८-।	किरकोळ वर्गणी.
२०६८-।	मुंबईखातें व शिर्डीखातें जमा.
	तपशील
	२५ रा.रामराव सदानंद रावडे. श्रीचे अंगावर गलेफ करून घालण्यासाठीं व बाकी उरलेली रक्कम कायम-फंडांत जमा होण्यासाठीं.
	२ रा. बाबाजी आनंदराव मोहिले वस्ती पालघर.
	१ रा. शंकर आर. कानडे.
	३ रा. मोरेश्वर विष्णु जोशी डंबरगांव.
	२ रा. नारायण बाळाजी राणे, राई.
	१० मि. एच. सी कुपर, मुंबई.
	५ रा. दिनकर मोरेश्वर पाट-कर, ठाणें.
	५ श्री. सुलोचनाबाई वांकडे, वांद्रें.
	२ रा. नारायण गणेश वाकळे वांद्रें.
	२ रा. आनंदराव परशराम डोळस, कांदिवली.

नांवें

५२९	भोजन खर्च
५८।	गहूं मण ८५
७१॥=॥	तांदुळ मण ८३॥
१५॥	डाळ तुरीची पायली १४
२॥	डाळ हरभऱ्याची पायली २
४॥-	रवा शेर ८१६
६॥=	बेसन शेर ८१६।
९४	तूप
५२८≡॥	गूळ मण ८२८२१
३८॥=	साखऱ्या ८२॥७।
१५	पत्रावली १५००
२॥	द्रोण १०००
१३।≡॥	गोडें तेल डबा १
१९॥।-॥	दूध, दहीं
८॥-॥	शाकभाजी
४६।-।	किरकोळ सामान.
४०	आचाऱ्याचा पगार
३२॥-	सामान तयारी बद्दल मजुरी
५॥=	सामान आणणें गाडीभाडें.
५२९	

२१ बँड राहातें येथील

६॥ आवाजाची दारु

जमा	नांवें
५ रा. दाजी विठ्ठल सांबारे, पारलें.	१५ रा. गोपाळराव हरिदास किर्तनकार यांस इनाम
५ रा. जनार्दन धोंडदेव करंदीकर.	३०८≋ संस्थानचे सामान खर्च झालेल्या बिलाची रक्कम.
२ रा. सत्यवान रामचंद्र मयेकर, वांद्रें.	२ रा. रा. बाळकृष्ण यांचे मनीआर्डरचे कुपनांत लिहिल्यावरून पेटींत दक्षिणा.
५ श्री. शांताबाई ब्रह्मांडकर मुंबई.	१। रा. रा. माधवराव गंगाधर यांचे कुपनांत लिहिल्यावरून पेटींत दक्षिणा.
३ श्री. बाळकृष्ण भिकाजी शहापूर.	२। एक हजार लेबलची किंमत
२ रा. मंगेश मोरेश्वर पाटकर, शाहापूर	१। फुलाची चादर भय्यासाहेबांकरितां.
४ रा. बाळकृष्ण विश्वनाथ देव, कुर्ली.	१॥। त्यांचे सांगण्यावरून कमालखानी हार.
१ श्री. पार्वतीबाई ओमरकर, उर्फ आऊताई देशमु॥ ठाणें.	६१।≋॥ पोस्टेज खर्च.
२ रा. वासुदेव रामचंद्र घोलप, ठाणें.	३०॥ आमंत्रण कार्डासाठीं तिकिटें.
६ रा.लक्ष्मण दामोदर ठाकूर सांताक्रुझ.	२८॥~ प्रसाद पाठविण्यास तिकिटें.
३ गुरुपौर्णिमा शके१८४७.	२।≋॥। मुंबई पोस्टेज खर्च.
३ ,, ,, १८४८	
६	६१।≋॥
३ रा. खंडेराव माधवराव जयकर, मुंबई.	२५ रा. रा. रामराव सदानंद राऊटे यांचे खर्चाचा तपशील
१ रा. कृष्णाजगेश्वर भीष्म मोहपे, जि. नागपूर.	९।~ फुलस्केप कागद
	५॥≋ पॅड

जमा

२ रा. चिंतामण आर. कुल-
घरे, बांद्रें.

१ रा. डी. जी. देशमुख,
मुंबई.

२ रा. जी. डब्ल्यु. देसाई.

१। रावसाहेब डी. व्ही. परु-
ळकर, विरार.

२ रा. वामन नारायण फडक्कर

३ गोविंद नारायण सामंत.
बांद्रें.

२। रा. रामचंद्र सखाराम
खानोलकर.

३ रा. सुमनराजाराम वाला-
वलकर, मुंबई.

२ सौ. सिताबाई राजाराम
वालावलकर.

२ रा. जे. आर. दव्वी,
दरोगा.

५ रा. रामचंद्र रामकृष्ण
सामंत, बांद्रें.

१० रा. व्यंकट शिवाजी कोहल

२ रा. यशवंत जनार्दन गा-
ळवणकर.

२ रा. रजबअली महंमद बांद्रें

१। रा. रुक्मीणीबाई पांडुरंग
ऊर्फ बेबी पुरंदरे, बांद्रें.

२॥ रा. आत्माराम नथोबा
जोशी.

खर्च

-॥- गलेफ शिलाई

७।≤ कायमफंडाकडे

२५

१० मि. एच. सी. कुपर यांचे
रकमेचा खर्च

१। चादर

-॥- उदबत्ती

१। खडीसाखर

७ त्याचे तर्फे गोरगरि-
बांस वाटले

१०

३८= प्रसाद तयार करण्यास
सामान वगैरे.

९ पिशव्या तयार करणें
कापड शिलाई
६॥ × २॥

२ श्रीगुरुपौर्णिमेचे कार्ड व प्रसाद
पाठविणेचे व लिहीण्याचे
कामाबद्दल इनाम.

७२०॥।०॥।

जमा

१। रा. गणेश त्रिंबक गायधनी
५ रा. नारायण पिराजी
२ रा. आर. जी. प्रधान.
१। रा. सांवळाराम आत्माराम शिरोडकर.
३ रा. वासुदेव सीताराम सामंत.
५ रा. गजानन महादेव वायंगणकर.
५ रा. एच. आर. क्लार्क खंबायत.
२ रा. एस. जी. पडळकर, होळ्करस्टेट.
१ रा. सदाशिव विश्वनाथ देव.
१ रा. सदाशिव सीताराम देशपांडे.
१ रा. यशवंतराव गोविंद सुळे
२ रा. एच. व्ही. मसुरकर.
१ रा. बी. व्ही. वैद्य, वांद्रें.
१ रा. जी. एन. चौबळ. ,,
७ रा. शामराव बी. कंटक.
२ रा. एस. एस. तातरे.
२ रा. विश्वनाथ लक्ष्मण नुलकर.
१८ रा. नारायण गोविंद काजळे.
५ रा. आत्माराम केशव कुळकर्णी
२ रा. यशवंत राजाराम जुन्नरकर.

जमा

२ रा. रावजी बाळकृष्ण उपासनी.

५ रा. भिकाजी नारायण पंडीत.

१ रा. पर्शराम नाचणे,अंधेरी.

५ रा. बापू भया कोठारी.

२ रा. बाळकृष्ण रामचंद्र.

१। रा. माधवराव गंगाधर.

२०६८ा

२३ नागपूर श्रीमंत बुटी खालीं जमा.

तपशील.

५ एम. आर. मुधोळकर उमरावती.

५ भाई नरमदा गणपतराव

२ रा. हीरालाल बन्सीलाल सराफ.

१ रा. वहीरु बाळाजी बेराटे

२ रा. गोविंदराव नारायण गुप्ते.

१ श्री. बुधीबाई.

१ श्री. सुंदराबाई.

१ रा. गणपतराव मोरेश्वर कोठारे.

१ सौ. चंपूबाई कोठारे.

१ रा. सदानंद विनायक तळपदे.

२ रा. विठ्ठल कृष्ण मेरुडकर.

१ मनीआर्डर ता. २७-७-२६.

२३

शके १८४८ चे पुण्यतिथीचे उत्पन्नाचा हिशोब.

जमा

९५३३=।	वर्गणी भक्तांकडून खालीं दिलेल्या यादीप्रमाणें.
६	व्याज रा. रा. निळकंठराव सहस्रबुद्धे यांनीं दिलेल्या नोटीचें
९०८=।	श्रीचे समाधी पुढील पेटींत पांच दिवसांत दक्षिणा आली ती
१०५३॥०॥	

नांवें

३७८॥-	भोजनखर्च.
३९॥०॥।	पोस्टेज.
१०	बँड.
१	घोड्यास ओंवाळ
५१॥।	आचार्यांचा पग व पक्वान्न कर वगैरे.
१३।≡	रोषनाई.
६।	भोजनदक्षिणा.
५।-॥	आराधनविधि दक्षि
११	जपानी कागदी डे
-॥=	रंगाच्या वड्या.
१६।	गलेफ.
	८।॥ साटीन.
	७॥ फीत.
	१६।
५८=	श्रीराममारुतीचे प्रीत्यर्थ मनीआर्डे
१२	निमंत्रणकार्डे छपा
६।=	श्री. गजाबाईचा फळफळावळ, हा
१।-	गजानन महादेव

शके १८४८ चे पुण्यतिथीचे उत्पन्नाचा हिशेब.

जमा

९४६=। वर्गणी भक्तांकडून खाली दिलेल्या यादीप्रमाणें.

६ व्याज रा. रा. निळकंठराव सहस्रबुद्धे यांनीं दिलेल्या नोटीचें

१०८=। श्रींचे समाधी पुढील पेटींत पांच दिवसांत दक्षिणा आली ती

१०५१॥०॥

नांवें

३७८॥- भोजनखर्च.

३१॥०॥ पोस्टेज.

१० बँड.

१ घोड्यास ओंवाळणी.

५१॥। आचार्यांचा पगार, रेलवे खर्च व पक्वान्न करण्याची मजुरी वगैरे.

१३।≡ रोषनाई.

६। भोजनदक्षिणा.

५।-॥ आराधनविधि दक्षिणा.

११ जपानी कागदी डेकोरेशन.

-॥= रंगाच्या वड्या.

१६। गलेफ.

८।॥ साटीन.

७॥ फीत.

१६।

५८= श्रीराममारुतीचे पुण्यतिथी प्रीत्यर्थ मनीआर्डर चार्जसह.

१२ निमंत्रणकार्डे छपाई.

६।= श्री. गजाबाईचा शेरा पेढे, फळफळावळ, हार वगैरे.

१।- गजानन महादेव, विठ्ठल पुंड-

	पुंडलीक व आनंदराव परशराम ढोल्स अभिषेक.
१०	एच. सी. कूरर यांचेसाठी झालेला खर्च. उदबत्ती, कापूर, शेरा, खडीसाखर, पेडे व खैरात.
~॥।~	श्री बहिरोबा तेल, शेंदूर.
५	अनाथ विद्यार्थी.
५	शेरा.
२०	हरिदास. १५ मारुतीबुवा. ५ सोपाना. —— २०
१९	खैरात.
२	गवतचारा.
२८ॽ	प्रसाद पाठविण्यास पिशव्या.
६२२॥०॥	
४३०	शिल्लक.
१०५२॥०॥	

शके १८४८ सालच्या श्री शिरडी येथील पुण्यतिथीचे उत्सवास आलेल्या मदतीची पोंच:—

५०	सौ. चंद्राबाई बोरकर
२१	शेट गोवर्धन गिरधर
२१	रा. रा. केशव नारायण शृंगारपुरे
२०	,, ,, डी. राजा देसाई
२०	,, ,, म. ग. गोठुसकर
२०	सौ. लक्ष्मीबाई ना. गोरक्षकर
१८८=	रा. रा. जी. के. गाडगील
१५८=	ह. भ. प. उद्धवेश बुवा
१५	सरदार माधव व्ही. किबे.
१५	सौ. खाशीबाई
१५	रा. रा. रामचंद्र रामकृष्ण सामंत
१५	,, केशव गणेश आजरेकर
११	,, रामकृष्णा श्रीकृष्णा नवलकर
१०	,, संतराम धोंडिबा सुगंधी
१०	रा. रा. गणेश हरि वाटवे.
१०	,, ,, व्ही. डब्ल्यु. सेले.
१०	,, ,, रामभाऊ तांबे
१०	,, ,, व्यंकट लिंबाजी कोंडळे.
१०	,, ,, त्रिंबक गोविंद पाटील
१०	,, ,, केशव सांवळाराम कुळकर्णी

१०	रा. रा. बापुभैय्या कोठारी
१०	डॉ. रंगनाथ नारायण गव्हाणकर
१०	शेठ एच. सी. कूपर
१०	रा. रा. कृष्णाजी बि. तालचेरकर
१०	श्रीमति गजाबाई नांदोडकर
१०	रा. रा. डी. एस. ओक
१०	,, ,, मुकुंद जनार्दन दांडेकर
१०	,, ,, रघुनाथ वासुदेव हंबीर
१०	,, ,, गोविंद रघुनाथ दाभोळकर
१०	डॉ. केसरीनाथ व्ही. सावे
९	रा. रा. त्रिंबक आनंदराव कर्णिक
७	,, एस्. वी. कंटक
६	,, त्रिंबक बळवंत चित्रे
६	,, पांडुरंग टी. कोपीकर
५।	,, गंबा अप्पा शेट
५	,, रघुनाथ हरि वाटवे
५	श्रीमति पार्वतीबाई भास्कर रांगणेकर
५	रा. रा. यशवंत जगन्नाथ पंडीत
	,, गोविंद हरी देशमुख
	,, श्रीकृष्ण गोपीनाथ दिघे
५	,, जी. के. रेगे
५	,, श्रीनिवास हरि हळदणकर
५	,, विनायक यशवंत प्रधान
५	,, रामकृष्ण नाना वगळ

५	श्रीमति सुशीलाबाई शंकरराव प्रधान
५	रा. रा. गजानन महादेव वायंगणकर
५	एका दत्तभक्ताकडून
५	रा. रा. गजानन एम. गरुडे
५	रा. रा. रघुनाथ अर्जुन वेंगुर्लेकर
५	श्रीमति जानकीबाई सीताराम घटे.
५	रा. रा. गोविंद नारायण सामंत
५	,, सत्यवान रामचंद्र मयेकर
५	श्रीमति शांताबाई ब्रह्मांडकर
५	,, सुलोचनाबाई वाकडे
५	रा. रा. चिंतामण रामनाथ सातवरे
५	,, दाजी विठ्ठल सांबारे
५	,, महादेव सीताराम आजगांवकर
५	,, जी. एस. कोठारी
५	सरदार श्रीनिवास सी. मुदलीआर
५	रा. रा. आत्माराम केशव कुळकर्णी
५	रावसाहेब विनायक गणेश देशपांडे
५	रा. रा. मोरेश्वर सखाराम कोपराडकर
५	,, त्रिभुवन नरोत्तम अढीया.
५	,, लक्ष्मणराव रेडे
५	,, चिंतामण नारायण वेलणकर
५	,, महादेव हरी कर्णिक
५	,, बी. एस. फणसे

५ रा. रा. मनोहर बाळाराम मानकर
५ " गोविंद नारायण दाभोळकर
५ " द्वारकानाथ हरि देशमुख
५ " पु. र. अवस्ती
५ " डी. एम. रत्नपारखी
५ श्रीमति गोदावरीबाई लऱ्हेकर
५ " रमाबाई कामत
५ रा. रा. कमळाकांत बाळाराम मानकर
५ श्रीमति राधाबाई राजाध्यक्ष
५ रा. रा. पांडुरंग रामचंद्र
५ श्रीमति मंजुळाबाई आर. रेडकर
५ रा. रा. एम. टी. महागांवकर
५ " आनंदराव सुंदरजी धराधर
५ " रामराव हुंडेकरी
५ " लक्ष्मण गोविंद मुंगी
५ " वामन सांबा केसरकर
५ श्रीमति सावित्रीबाई तेंडुलकर
५ रा. रा. द्वारकानाथ आर. चौबळ
डॉ. डी. एन. गुणे
रा. दिनकर मोरेश्वरराव पाटकर
राम मारुती संस्थान कल्याण
रा. पांडुरंग जयराम मंत्री
" सावळेराम नामदेव रासने

५	रा. रा. मनोहर बाळाराम मानकर
५	" गोविंद नारायण दाभोळकर
५	" द्वारकानाथ हरि देशमुख
५	" पु. र. अवस्ती
५	" डी. एम. रत्नपारखी
५	श्रीमति गोदावरीबाई लव्हेकर
५	" रमाबाई कामत
५	रा. रा. कमळाकांत बाळाराम मानकर
५	श्रीमति राधाबाई राजाध्यक्ष
५	रा. रा. पांडुरंग रामचंद्र
५	श्रीमति मंजुळाबाई आर. रेडकर
५	रा. रा. एम. टी. महागांवकर
५	" आनंदराव सुंदरजी घराघर
५	" रामराव हुंडेकरी
५	" लक्ष्मण गोविंद मुंगी
५	" वामन सांबा केसरकर
५	श्रीमति सावित्रीबाई तेंडुलकर
५	रा. रा. द्वारकानाथ आर. चौबळ
५	डॉ. डी. एन. गुणे
५	रा. रा. दिनकर मोरेश्वरराव पाटकर
५	श्रीराम मारुती संस्थान कल्याण
५	रा. रा. पांडुरंग जयराम मैत्री
५	" सावळेराम नामदेव रासने

५ रा. रा. गोविंद अनंत नाडकर्णी
५ " रामभाऊ मोडक
५ " माधवराव देशपांडे
४ " बी. व्ही. देव.
४ " शंकर परशराम सामंत
४ " आत्माराम बाबाजी पेंडुरकर
४ श्रीमति लक्ष्मीबाई बोरकर
४।- खैराती साठीं जमा
२ रा. रा. रघुवीर भास्कर पुरंदरे
१ " पु. र. अवस्ती
१ " विनायक यशवंत प्रधान
।- " विठ्ठल पुंडलीक रांगणेकर

४।-

३॥ रा. रा. विनायक अप्पाजी वैद्य.
३८= " गोविंद नारायण गुप्ते
३ डॉ. हाटे
३ रा. रा. वामन गोविंद कानिटकर
३ " म्यानेजर लेवा सत्पंथी मोफत वाचनालय
३ " बळवंत हरी कर्णिक
३ " बाळकृष्ण भिकाजी प्रभु
३ " विष्णु सदाशिव बक्षी
३ " गणपत विश्राम देसाई
३ " गोपाळ हरि कोठावळे

३	रा. रा. शांताराम लाडकोबा तोरसकर
३	" रावजी बाळकृष्ण उपासनी
३	" खंडेराव माधवराव विजयकर
३	" सदाशीव हरि माणगांवकर
२॥	" मोरेश्वर माधवराव दहीसकर
२॥	रावसाहेब धोंडु विष्णु परुळकर
२॥	रा. रा. आनंदराव परशराम डोळस
२॥	" बाळाराम आत्माराम शिरोडकर
२॥	" धोंडु महादेव अनावकर
२॥	" ठाकरसी भाईदास
२	रा. रा. विष्णु बळवंत पितळे
२	" बाबाजी आनंदराव मोहीले
२	" गणेश बाळकृष्ण गाडगीळ
२	" बसाप्पा सातलिंगाप्पा
२	" शिवलाल बन्सिलाल
२	" यशवंत जनार्दन गाळवणकर
२	" यशवंत गणपतराव देसाई
२	" जनार्दन रामचंद्र दळवी
२	" एन. बी. राणे
२	" रावजी विनायक शं सारपुरे
२	" भास्कर नारायण पाटणकर
२	" राजाराम केशव वालावलकर
२	कै. वा. गणेश बळवंत वागळे

२ रा. रा. एस. जी. परूळकर
२ " डी. आर. खवणेकर
२ डॉ. व्यंकटेश दत्ताराम नाडकर्णी
२ रा. रा. वासुदेव रामचंद्र घोलप
२ रा. रा. गणेश पांडुरंग वेंद्रे
२ सौ. चंपूबाई रामकृष्ण चोणकर
२ रा. रा. एस. के. चव्हाण
२ " बाळकृष्ण रामचंद्र
२ " लक्ष्मण नारायण पारकर
२ " विनायक गणेश गडकरी.
२ सौ. बनुबाई करंजेकर
२ रा. रा. जनार्दन बाजी गाळवणकर
२ " दिनकर जगन्नाथ गाळवणकर
२ " विष्णु बाळकृष्ण परांजपे
२ " यशवंत राजाराम जुन्नरकर
२ " के. ए. वेंद्रे
१॥= श्रीमती यश्वदाबाई नारायण नाईक
१। रा. रा. कृष्णाजी रामचंद्र खंडकर
१। " आनंदराव वामनराव व्यवहारकर
१। " वामनराव जनार्दन व्यवहारकर
१। रा. रा. गणेश भास्कर करांडकर
१। " यादव विठ्ठल म्हात्रे
१। " सदाशीव गणेश परांजपे

१। रा. रा. हरी गोपाळ सकपाळ
१। काजी मिया अबदुल रहिमान
१। " सीताराम अप्पाजी नाईक
१। " भीमजी मानजीशेट गुजर
१। धोंडी चिमाजी कुडाळकर
१। " अनंत यशवंत वाघ
१। " दत्तात्रय अनंत वाघ
१। " नंदकुमार अनंत वाघ
१। " रावजी महादु कुडव
१। सौ. भीमाबाई अण्णा सामंत
१। रा. रा. मुकुंदराव महादेव मोहिले
१। श्रीमति चंपूबाई आनंदराव धराधर
१। श्रीमति रोजाबाई बाळाराम मानकर
१। रा. रा. मनमोहन रघुनाथ जयकर
१। " रामराव दीनानाथ मदन
१। शेठ नादीरशाह मेरवानजी कमीसरीयटवाला
१। श्रीमती पार्वतीबाई शिवराम पाठारे
१। रा. रा. एम्. जी. कोराने
१। " लाडु नारायण तेंडले
१। " शंकर सदाशिव लाठे
१। " गोपाळ रघुनाथ राजे
१। " शिवराम गणेश गुप्ते
१८। " नारायण गोविंद काजळे

१ रा. रा. शंकर मुकुंद देवस्थळे
१ " दुर्गाराम दत्ताराम
१ " शंकर रा. कानजी
१ सौ. कृष्णाबाई राजाराम वालावलकर
१ रा. रा. निळकंठ विनायक वैद्य
१ " रामगणेश टिपणीस
१ " एस. पी. किनरे
१ " डी. डब्ल्यू. वैद्य
१ सौ. चौबळ
१ रा. रा. आनंदराव मंगेश कांबाडी
१ " लक्ष्मणराव वाळिंबे
१ " कृष्णाजी दाजीशेट मोहरे
१ सौ. आवडाबाई सामंत
१ रा. रा. सदाशिव विश्वनाथ देव
१ " सदानन्द विनायक तळपदे
१ " गणपतराव मोरेश्वर कोठारे
१ श्रीमति चंपूबाई गणपतराव कोठारे
१ रा. रा. शिवराम नारायण दीक्षित
१ " दत्तात्रय महादेव चौबळ
१ रा. रा. सदाशीव गणेश वळंजू
१ सौ. पार्वतीबाई शंकरराव गव्हाणकर
१ सौ. यमुनाबाई रंगनाथ गव्हाणकर
१ रा. रा. सखाराम विष्णु वेलणकर

१	रा. रा.	अनंत राजाराम बालावलकर
१	"	भालचंद्र राजाराम बालावलकर
१	"	गजानन राजाराम बालावलकर
१	"	श्रीपाददर्शी चिटणीस
१	"	शंकर सीताराम ठाकूर
१	श्रीमती	पार्वतीबाई ओझरकर
१	रा. रा.	के. एल. बाबचकर
१	"	काळूराम नारायण
१	"	रामजी बारु
१	"	जगन्नाथ बाबाजी वैती.

एकूण रु. ९५६।=।

॥ ॐ श्रीगुरु साईश प्रसन्न ॥

भाग्यशाली संक्रांत.

लेखकः-भवदीय—श्रीउद्धवेश उर्फ श्रीसाईसुत शामदास.

॥ आर्या ॥

श्रीसाइनाथ चरणीं, अल्पहि करणी करीतसें हजर ॥
सर्वत्र दोष त्यागुनि, बुधजनिं धावीच इकडे नजर ॥ १ ॥

॥ श्लोक ॥ (शार्दूलविक्रीडीत्)

घेवोनी तिळगूळ गोड वदणें, हे बोल चोहींकडे ।
सारें प्रेमळ होति संचिति जणूं हे वाक्सुधेचे सडे ।
गेले दुष्ट विकार पार सगळे, वाटे लयाला क्षणीं ।
वाटे प्रेम जलापगा सुविमला ही ऐक्य संवर्धिनी ॥१॥

श्रीमत् परमदयाळु भक्तकामकल्पद्रुम, योगिराज, श्रीसाईबाबा स्वामींचे पूज्य चरणकमलाचें दर्शनास एका वेळेस त्यांचेच प्रेरणेनें महासण मकरसंक्रांतीच्या आधीं दोन दिवस श्रीक्षेत्र शिलधी (शिर्डी) स आलों होतों. त्यांना जेव्हां जेव्हां आपल्या लेंकरांना आपल्यापाशीं आणावयाचें असतें, तेव्हां तेव्हां त्या व्यक्तीकडून कांहीं तरी महत्वाचीं कार्यें (अगर कल्याण होण्यासाठींच) करून घेण्यासाठींच आणीत असत व असतात अशी माझी दृढ समजूत आहे. कारण—**श्रीसाई**—सर्वत्र व्यापक होते व आहेत. ही ठेव ज्याच्या त्याच्या पूर्वसंचितक्रियमाणाप्रमाणें ती त्या त्या व्यक्तीस मिळते; पण प्रत्यक्ष सान्निध्यांत बोलावण्यांत त्यांचे कांहींतरी उद्दिष्ट हेतु असतातच. वे ते सकृत् दर्शनीं आम्हां अज्ञ कीटकांना कळणे त्यांचे कृपेशिवाय अशक्यच होय.

त्यासालीं प्रियबंधु-कैलासवासी श्रीकाकासाहेब दीक्षित व कैलासवासी सौ.मा. काकीसाहेब आदि मंडळी **श्रींचे** चरणसेवेंत होती. आलों त्या दिवशीं विशेष कांहीं बोलणें वगैरे, दक्षिणा वगैरे **श्रींनीं** मागितली नाहीं. संध्याकाळी चार साडेचारचा सुमार असेल. काकासाहेबांचे वाडयांत बिऱ्हाड ठेवून श्री मशिदीकडे **श्रींच्या** धुळदर्शनास गेलों. बरीच अपरिचित, व परीचित मंडळी

श्रींचे चरणसान्निध्यांत व समोंवार बसलेली होतीच. श्री-कांहींसें बोलत होते, व चिलीम एका हातांत होतीच. **श्रीचरणीं** भाळ ठेविलें. श्री कोमल-करानें पूर्णपणें माझें मस्तक हालवून म्हणाले, ऊठ बैस 'तिकडे (निंबाचे व जात्याच्या नजिकच्या खांबाकडेस हातानें दाखविलें.) तेथें बसलों. त्यावर श्रीनीं म्हटलें, "कितीजणें आलांत, किती दिवस राहाणार?" मी म्हटलें "जशी मालकांची आज्ञा" इतकें म्हणून स्वस्थ बसलों. बऱ्याच मंडळींचें येणें जाणें, व त्यांचीं अनंत प्रकारचीं गाऱ्हाणीं आपआपल्या परीनें जो तो **श्रींस** निवेदित होता. ते दिवस शालु असल्यानें श्रीसवितानारायण अस्ता-चलास झटझट जातच होता. **श्रींची** संध्याकाळची फेरीची वेळ आली. सर्व-त्रांनीं **श्रीनीं** उदी घेण्यास सांगितलें त्या त्या प्रमाणें ज्यांनीं त्यांनीं **श्रीकरां-तील** प्रसादी उदी घेतली. **श्रीही** उठले. त्यावेळचा तो भक्तसमुदायाचा देखावा व **श्रींची**-नयनमनोहर गौरवर्ण मूर्ति, व त्यांचें प्रत्येक फेरीचे वेळचीं निवणारीं वाक्सुधा, व त्यांचें सकाळचे दोन प्रहरचे, व संध्याकाळचे फेरी कर-ण्याचे उद्देश काय? आदिविचार व त्यापासून आम्हां मानवांनीं काय बोध घ्यावयाचा, व ते काय म्हणून ह्या तीन फेऱ्यां (त्रिकाळ) करीत असत. याची मी माझी जी अल्प समजूत झाली आहे, ती केव्हां तरी लिहीन. फेरी वगैरे झाली. उत्कट गुरुभक्तीचा ठेवा ज्या प्रिय कै. काकासाहेबांना मिळाला ते व मी आणखी दोन तीन मंडळीसह वाड्यांत आलों. चहा वगैरे घेणें झाल्यावर आम्हीं उभयतां **श्रीमल्हारीमार्तंड प्रभूचें** देवळावरून फिरण्यास गेलों. (त्यावेळेस श्रीमार्तंड प्रभूचें श्रीखंडेरावाचें-देऊळ चांगल्या स्थितींत होतें. हल्लीं तें जीर्ण झालें असून वरील घुमट पडलेलें आहे. त्या मंदिराकडे समस्त शिर्डीवासी गुरुबंधूनीं लक्ष देऊन तें पूर्व स्थितीवर आणावयाची प्रेरणा **श्रीसाईगुरुराजानें** करावी अशी त्यांच्या चरणकमलीं विज्ञप्ती आहे.) वाटेनें **श्रींच्याच** लीलादिकौतुकाच्या गोष्टी होत होत्या. श्री. कै. **काकासाहेबांची** **श्रीचरणीं** अढळनिष्ठा व गुरुप्रेमभक्ति कशी होती, तर त्यांच्या निधनानंतर विरहाच्या आर्यासप्तकापैकीं एक आर्या उद्धृत करीत आहे ती अशी

॥ आर्या ॥

ई-शंद्वय रूपा तें धरुनी गुरुशिष्य प्रेम दाविंयलें ॥
न कळे मार्ग जयांना, प्रेमें भक्तीपथासि लाविंयलें ॥ १ ॥

आर्येप्रमाणें ते देही असतां ती होती. तथापिही त्यांचें गुरुभक्ति प्रेमाचें चित्र रेखाटणें मजसारख्या अल्पबुद्धीच्या प्राण्यास निदान अशक्य होय.-- जसें "साखरेची गोडी कशी" असा सवाल जर कोणीं कोणास केला तर त्याचें उत्तर---"खाऊन पहा म्हणजे कळेल." "निष्ठावंत भाव। भक्ताचा स्वधर्म" ही साधुउक्ति देहपात झाल्यानंतरही श्रीसद्गुरु सेवेसी ज्यांची चित्शक्ति विसरत देखील नाहीं. यापासून प्रत्येक सजीव गुरु--कन्यापुत्रांनी पुष्कळच बोध घेण्यासारखा आहे असें मला वाटतें. व इतकी जेव्हां श्री सद्गुरुसेवेंत तल्लीनता होईल व अशी कृपा श्रीमालिकांची होईल तो (अर्वाचरण)"तो प्राणी सत्यसाच हो तरला" हेंच खरें. फिरून आल्यावर फराळ वगैरे आटोपला. कै० काकासाहेबांचा नेम असा असे कीं, पुन्हां रात्रीं श्रीकडे मशिदींत जावयाचें व त्या दिवशीं **श्रीमालिकांचा** शयनाचावार मशिदींतच होता. सुमारें रात्रीं ८॥--९ वाजले असतील मी व काकासाहेब व दुसरे तीन चार इसम यांसह श्री मशिदींमाईंत गेलों. तों **श्रीचें** नुकतेंच खाणें वगैरे झालें असून जवळ कै० वयोवृद्ध, सात्विक, श्रीभक्तराज झाळसापती बाबा व एकदोन अनोळखी माणसें होतीं. कै. **झाळसापती** बाबा यांची **श्रीचरणीं** अढळ निष्ठा कशीं, त्यांची सेवा कशी, व त्यांची व श्रीचीं आदिमैत्री कशी होती? तर आठवा अवतार जो श्रीयदुराज श्रीकृष्णचंद्रप्रभु व परमसात्विक भक्तवर्य श्री उद्धव यांचें नातें व आचरणादिक भाव तशीच स्थिति **श्रीझाळसापतींची** श्रींच्या ठायीं होती. व त्यांचें अनुभव श्रींचे संबंधीं कोणी प्रेमळ भक्तांनीं **श्रीसाईलीलेंत** द्यावे. मला असें आठवत आहे कीं, कै. **काकासाहेबांनीं** त्यांचें कांहीं अनुभवांचे स्मरणार्थ टिपणवहींत केलेलें मी पाहिलेलें आहे. जेव्हां **श्रींची इच्छा** असेल तेव्हां त्याही लीला श्री जगापुढें आपोआप आणतीलच. तथापि कै. श्री भक्तराज **म्हाळसापती**

बाबांचे पुत्र रा. मार्तंड भाऊ यांना सविनय विनंती आहे कीं, त्यांनीं कांहीं अनुभव (माहिती असतील ते.) श्रीसाईलीला संपादक यांचेकडेस लिहून पाठवावेत.

श्रीचें, म्हाळसापतींचें व काकासाहेबांचें बोलणें वगैरे थोडें झालें, " उदी घ्यावी " अशी आज्ञा झाली, त्याप्रमाणें आम्हीं उदी घेऊन परत वाडयांत आलों. दुसरे दिवशीं सकाळींच श्री मशिदमाईंत मी गेलों. मागोमाग कांहीं भक्त मंडळींही आली त्यावेळेस श्री वस्तीशीं (भिक्षेसी) गेलेले नव्हते.श्रींचे हातास दुसरे एक मराठे (कुणबी) जातीचे गृहस्थ फडकें व कांदा बांधित होते मी वंदन वगैरे करून खालीं सभामंडपांत दूर उभा राहिलों. श्री पुढें जागेवरून उठून निंबराजवळ गेलें तेथून धुनीपाशीं जाऊन कांहीं वाक्यें म्हणालें व म्हणतच बाजूचे खांबापाशीं कोळंबें व टमरेलें होतीं त्यापैकीं एका हातांत टमरेल घेऊन डाव्या खांद्यावर सुमारें पांच ते सात हात लांबीचें पांढरें स्वच्छ वस्त्र घेतलें व श्री मशिदीचें खालीं आले. (भिक्षेशीं जाण्याची तयारी नेहमीं अशी असे. व टमरेलांत पाणीही पण नेहमीं असे.—टमरेलांत पाणी कां घेत होते, तर हिंदूधर्मांत चतुर्थाश्रमांत **संन्यासी** यांनीं भिक्षेस जातांना आपल्या कमंडलूंत-**गंगाजल** न्यावयाचें असतें. कारण भिक्षेंत आलेल्या अन्नावर प्रोक्षणादि करण्याचा नियम आहे. श्रींचेकडे जो ज्या धर्मदृष्टीनें पाहील त्या त्या प्रमाणें ते दिसत होते. मशिदींतून चावडीपर्यंत बरीच मंडळी बरोबर होती. पण पुढें श्री एकटेच गेलेले दिसले. मीही परत. वाडयांत आलों. नंतर दोन सव्वा दोन तासांनीं श्रीसन्निध परत आलों. यावेळेस श्रीची न्याहारी होऊन श्री कठडयापाशीं बसलेले होते. व समोंवार भक्तमंडळींचा समुदाय कांहीं बसलेले व कांहीं उभे असून श्रीचें मुखांतील अमृततुल्यवाणीचें सेवन बहुत औत्सुक्यानें करीत होता. मी गेलों. व श्रींच्या पदीं भाल ठेविलें व उजवे बाजूस कै. काकासाहेबांच्या मागें बसलों. श्री कांहीं तरी गोष्ट सांगत होते. पण ती पूर्णपणें झालेली असावी असें वाटलें. कारण श्रींची लेंडीवर जाण्याची तयारी होती, कारण श्री ज्या ज्या वेळेस

लेंडीवर जात असत त्या त्या वेळेस बरोबर जाणारा मराठे जातीचा इसम श्रीस म्हणाला, बाबा उठतां ना ? असें म्हटल्यावर सर्वत्र भक्तमंडळींस उदी देण्या-बद्दल सांगितलें. सर्वत्रांस उदी वगैरे देणें झाल्यावर श्री उठले. त्या वेळेस श्रीचें मशिदमाईंतील प्रत्येक जिन्नसाकडे पाहणें व धुनीकडे जाऊन श्री अग्निनारायणासन्निध महावाक्यादि त्यांची उच्चारण्याची क्रियादि ज्या ज्या मंडळींच्या दृष्टीस पडली ते ते नरनारी धन्यच होत. मला त्यावेळेस त्या दिवशीं व पुढेंहीं (जेव्हां जेव्हां मी पाहीं, तेव्हां तेव्हां.) असें वाटत होतें कीं, प्रभु श्रीकृष्णचंद्राभोंवतीं बालगोपालांचा थवा जसा असे (श्रीमद्भागवत स्कंध १० म. उत्तरार्ध व पूर्वार्ध पहावें.) तसाच श्रीसाईंसमातेच्या सभोंवतीं सतत असेच श्री लेंडीवर जाण्यास निघाल्यांबरोबर मंडळींही बहुत होती. व ठायीं ठायीं भक्तादि मंडळींचें वंदनादिक क्रिया चालू होत्या रावबहादूर साठे यांच्या वाड्यापर्यंत मंडळीही बरीच होती. श्रीबरोबर सात आठ इसम गेले. श्रींची लेंडीवरील क्रियादि, (ते तेथें काय करीत असत तें समजणें मजसारख्याच्या शक्तीच्या बाहेरचें आहे.) तास दीडतासांत आटोपल्यानंतर श्री मशिदमाईंत परत आले. सुमारें साडेअकराचे सुमारास मीहीं आलो. बहुतेक भक्तवृंद ह्यावेळेस आपआपल्या प्रेमीभक्तिप्रमाणें श्रीपदकमलांची पूजा, श्री कंठीं पुष्प-माळा, व नैवेद्यादि अर्पणविधि करीत असत. व कांहीं सभोंवार बसलेले तर कांहीं चरणाची सेवा करीत तर कांहीं श्रीमुखांतून निघणारीं वाक्यें एकाग्रतेनें ऐकून त्या वाक्याचा जो तो आपआपलेपरी अर्थ लावी. मध्यान्ह आरती व त्यावेळेची सेवा, व तेथील आनंदादि सोहळा वर्णन करणें कठीणच होय. मात्र त्यावेळेस सर्वांची भावना व लक्ष श्रीचें प्रसन्न मुखकमलाकडेसच वेधत असे हेंच खरें. मध्यान्ह आरती झाल्यावर श्री सर्वांस उदी घेण्याची आज्ञा देत व सर्व भक्तमंडळी पदकमलीं भाव ठेवून उदी घेऊन श्रीमशिदमाईंतून सभामंडपीं येऊन श्रीचीं सगुणमूर्ति पहात असतां ती श्रीमूर्ति कशी दिसत असे तर,—घेवोनि टदि दूर राहुनि उभा जै सद्गुरु पाहिला । तेव्हां जोडूनि श्रीहरी समपदें वाटें उभा राहिला ॥ या

मानस पूर्वेत वर्णिलेल्या वाक्याची सत्यताच स्पष्टपणें दिसे. उदी घेऊन वाड्यांत आल्यावर भोजनोत्तर पुन्हां मशीदमाईंत दोन अडीचच्या सुमारास गेलों. मी व आणखी सात आठ इसम श्रीचे चरणकमलापाशीं बसलों. माझें मनांत सकाळपासून 'संक्रांतीमहापर्वणी'बद्दल श्रीस विचारावें असें होतें. पण तसा वेळ कांहीं येईना. मात्र जेवणाच्या आधीं (आरतीच्यानंतर) उदी घेत असतां श्रीचे वाक्य पुढील प्रमाणें होतें. "आपल्या अल्ला मालकाच्या दरबारांत वाटेल तेव्हां लई चांगलं बोलावं अल्ला मालिक सर्वांचा आहे" एवढींच वाक्यें व ह्या वाक्यांचा मी आपले ठायीं विचार माझें पुरता असा केला कीं, आपणांस जें जें विचारणें तें तें सर्व विचारावें.दुसरीहि मंडळी त्या वेळेस होतीच व सदर वाक्यें कोणांस उद्देशून होतीं हें मात्र कवण जाणण्यास समर्थ होय ? बहुतेकांशीं मालिक अशीच भाषा करीत असत, तथापि निश्चयात्मकही ज्या त्या व्यक्तीस (कधीं कधीं) स्पष्ट इषाराही मिळत असे. मी श्रींना विचारलें कीं,'बाबा ही उद्यां महापर्वणी 'तिळसंक्रांत' आहे. हिची माहति काय असावी. श्लोकार्थ—"रूढी मानुनि पाळितों, न कळुनी, हा पूर्वजांचा सण| ऐसे धार्मिक बंध पाळुनी अम्ही फेडीत कीं तदण ॥ पूर्वापाररूढी म्हणून, त्या समयाची श्रींची प्रसन्न मुद्रा व सर्वांशीं त्यांचीं प्रेमाची वागणूक व बोधामृताचें पान ज्या कोणास करण्यास मिळालें ते नर धन्यच होत. मंडळी स्थिर बसतात न बसतात तों श्रींनीं जात्याच्या बाजूस बसलेल्या इसमाकडे पाहून म्हटलें कीं " काय करावें, मालकाचं नांव घ्यावं, मी खूपच लांब पण मैदानच, लई मैदान, लई मोठ्या नद्या लागल्या, त्यांत दोन चार तर सर्वांना ठाव्या आहेतच.तसाच पुढें गेलों. अफाट मैदान, खूपच गर्दी, समद्याचें हातीं तलवारीन् बंदूका । कोणी मरतो, कोणाचंहातपाय, डोकें उडतें तर धूमधडाका, तसाच पुढें मी बी खेळलों. लई दमलों, मंग भोंवतालीं मंडळी फारच जमली, मी तर लांब लांब तरवारी जमिनीवर अंथरल्या. त्यांत आणखी लोखंडाचे खिळेबी जमिनींत उलटे (हातांनीं खूण करून दाखविली, गाडले अन् त्यावर निजलों. त्यावेळेस सूर्य उगवतकडून निघून राहात्याकडून निमगांवाकडे जात होता, त्या सूर्याला

असे फिरायला सहा महिने लागतात, जेव्हां सूर्य उत्तर निमगांवचे बाजूला आला, तेव्हा आपण आपल्या घरीं गेलों असा लई मोठा दिवस बरं ? समद लोक जमतात, गोडगोड बोलतात बरं, अल्ला मालिकाशिवाय कोण मोठा आहे, अशी अल्ला मालिकाची करणी अन् अल्लामियाची माया, लई गमती बरं ? तिला तर हाकलल पाहिजच पाहिजे, मग आपला धरम कळतो, अन मोठा दिवस बी कळतो, सबुरी असावी बरं " इतक्यांत श्री. कै. भक्तराज म्हाळसापतीबाबा व माधवराव देशपांडे आले तेव्हां श्रींनीं आपले हातांतील चिलम मजपुढें करून " घे " मी ती वंदन करून, नजीक असलेल्या वृद्ध गृहस्थास दिली व मी जागेवरून उठून श्रीमालिकांच्या चरणावर भाल ठेऊन उठलों न उठलों तोंच कै. काकासाहेबादि मंडळी आली. तो समय संध्याकाळचा. श्रीचे संध्याकाळीं फेरीचा असल्यानें श्री सभोंवार भक्तवृंदांचीं मांदी बहुतच. सर्वांचें वंदनादि झाल्यावर श्रींनीं उदी घेण्यास सांगितलें. जो तो श्रीकरकमलांतून उदी घेऊन खालीं सभामंडपांत येऊं लागला. श्रींची संध्याकाळची सूर्यास्ताचें वेळची फेरी म्हणजे वर्णाश्रमधर्माप्रमाणें सायंकर्म होय--सायंसंध्याच होय--असें वाटतें. फेरी वगैरे आटोपल्यावर जो तो मालकांच्या गुणानुवादाच्या प्रेमानंदें लीला गातच आपापल्या स्थानाप्रत गेला. त्यादिवशीं रात्रौ सगुणमालिक मूर्तीचा शयनाचा चावडीचा तो सोहळा कांहीं औरच. त्याबद्दल काय लिहावें, कैसें वर्णन करावें, चावडींतील सगुणध्यान तें कैसें दिसत असे. उपमा कैसी काय कवणे मुखें द्यावी तर ॥ श्लोकार्ध ॥ " तुझीच उपमा तुला वरवि शोभते सज्जना; समर्थगुरु साईनाथ पुरवी मनोवासना ॥" ह्या प्रभाताष्टकीं वर्णिलेली वाणी सत्य होय. शेजारती आहे झाल्यावर वाड्यांत आलों. सकाळपासून उद्यां महापर्वणी संक्रांत, याबद्दल श्रीचरणीं विनंति, दुपारीं सांगितलेली (श्रींनीं) गोष्ट याचाच विचार, पण त्या गोष्टीचा खुलासा मनोमय होईना पुष्कळ विचार केला. तरीही वरील गोष्ट--संक्रांतीबद्दलच--मी विचारलेल्याचेंच उत्तर खास हेंच आहे असें वाटेना, कारण सदर गोष्टीचा आरंभ होतांना श्रींची दृष्टि दुसरेच इसमाकडे होती. असें हें मनन चाललें असतां रात्रही पुष्कळ झालेली पण स्वस्थता वाटेना. पुढे साधारण कुंभकर्ण-

सखीचें (निद्रेचें) पेंग येण्यास सुरवात झाला. त्या दिवशीं चावडींत श्रींचें काकड आरतीस जागरणामुळें माझें जाणें जाहलें नाहीं. दुसरे दिवशीं सकाळच्या विधि आटोपल्यावर मशिदींत गेलों. श्रींची न्याहरी चालली होती व बराच भक्तसमुदायही नरनारीसह होताच. त्यांतून आजचा दिन तर "तिळगुळ घ्या आणि गोड बोला" असें ज्याच्या त्याच्या मुखांतून निघणारा हाच दिन. कित्येक भक्तांनीं श्रीकंठी घालण्यास शर्करावगुंठित, तिलाचें बहुविध रंगानीं अलंकृत केलेले दाण्यांचे हार (हलव्याचें) तर आपापलें परीनें तिळमिश्रित गुळांचें लाडू, तर शर्करामिश्रित तिल, श्रींचें सन्मुख ताटांत तर कोणी वाटींत तर कोणी कागदाच्या पुडयांत (संक्रांतीच्या वेळीं रंगीं बेरंगी कागदाचा केलेला पुडका.) घेऊन उभेच होते. श्रींची न्याहरी आटोपली, कठड्यापाशीं श्रीस्वारी आली, व बसलीही, चिलम वगैरे ओढण्याची सुरवात होते न होते तों जो तों. आपआपला तिळगुळ श्रीमल्कांचे सन्निध ठेवण्याचे करितच होता. तर कोणीं श्रीचे हातीं देत. व श्रीही थोडें घेत व कोणांशीं देत, अगर ज्याचें त्याशीं देत. अशी क्रिया सुरूच असतां, माझें विचार मात्र "संक्रांति" बद्दलचें स्पष्टीकरण अद्याप मिळालें नाहीं. व कां बरें मिळू नये ? अशा विचारांचेच काहुर सुरू झालें असल्यामुळें त्या वेळेस श्री मशीदमाईतील लहानथोर बंधुभगिनीना श्रीकरकमलांतील प्रसादाचा लाभ जो होत होता त्यांकडेस माझें लक्ष नव्हतें. तथापि पुन्हां श्रीचरणीं मनोवासना कळवावी म्हणून श्रींचें सन्निध येऊन मोठा मनाचा हिय्या करून विचारलें कीं, बाबा ! आजचा दिवस मोठा कां ? मी शाम दीन आहे. दया असावी. इतकें म्हणून श्रीपदीं भाल ठेविलें. तों श्रींनीं तिळगुळाचे (सदर हलवा श्रींचें करीं पूर्वीच त्यावेळेचें अधिकच कोणीं दिलेला होता व श्री त्या हलव्याकडे पहात व आपलेच डावे हातांतून उजवे हातांत, व उजवे हातांतून डावे हातांत घेण्याची क्रिया सुरूच होती.) दाणे हातीं देऊन श्रींनीं बहुतच प्रेमें पुढील वाक्य उच्चारिलें " आपण मोठे आहोंत व ह्या तिळगुळाचे सार-काका सांगेल त्याजपासून तिळगूळ घ्यावा व द्यावा. अल्ला मालिकाशिवाय मोठा कोण आहे मालिक सर्वांचें भलच करतो बरं, असच धर्म विचारतो व मी बी खिळ्यावर निजूनशान

(अपूर्ण)

श्रीसाईशंकरायनमः

सा. न. वि. वि. खालील अनुभवास आपल्या श्रीसाईलीलेच्या एखादे अंकीं कृपेनें स्थळ मिळेल अशी आशा आहे.

कै. रा. रा. बापूसाहेब जोग हे बाबांच्या परमभक्तांपैकीं एक भक्त होते, हें बहुतेक साईभक्तांना विदितच आहे. बापू साहेबांचा कल पहिल्यापासून स्वधर्माचरणाकडे व साधुसंतांकडे असे. पेन्शन घेण्याचे पूर्वीं त्यांनीं रजा घेऊन ते ठाणे जिल्ह्यांत भिवंडी तालुक्यांत श्रीक्षेत्रकवाड येथें श्रीसद्गुरु सखाराम महाराज यांच्या समाधिमंदिरासन्निध रहात असत. त्यांनीं मुरुडकर पाटणकरबुवांचा अनुग्रह घेतलेला होता. त्यांस संतती नव्हती. त्यांचें कुटुंब (ज्यास आम्ही सर्वच "आई" म्हणत असूं) फार सज्जन व पतिपरायण वृत्तीचें असे. बाबांचा महिमा ऐकून बापूसाहेब व सौ. आई हीं उभयतां शिरडीस बाबांचे दर्शनास आलीं. नंतर बाबांनीं त्यांना तेथेंच राहून घेतलें. तीं साठे साहेबांचे (आतां नवलकर साहेबांचे) वाड्यांत मशिदीच्या बाजूकडील सोप्यांत रहात असत. बापूसाहेबांची वृत्ति चंचल, सडेतोड, तापट पण निष्कपटी अशी असे. आईची वृत्ती फारच शांत व मनमिळाऊ. उभयतांचेंही बाबांवर अतिशय प्रेम. बापूसाहेबांचा स्वभाव सरळ पण तापट असल्यामुळें त्यांचा पुष्कळदां पुष्कळ भक्तांबरोबर खटका उडे. इतकेंच नव्हे पण कधीं कधीं ते बाबांशीं सुद्धां प्रेमानें भांडत व त्यांच्यावर रुसत. बाबा त्यांची समजूत करून त्यांस घरीं लाऊन देत.

बापूसाहेबांचा व माझे धाकटे बंधूचा (देव मामलेदार) पुष्कळ वर्षांचा स्नेह असल्यामुळें आम्ही शिरडीस गेलों कीं त्यांचेच बिऱ्हाडीं उतरत असूं व तेही आम्हांस शिरडीस नेहमी येत जा व आमचेच बिऱ्हाडीं उतरत जा असें प्रेमानें सांगत. एकवेळीं मी एक महिनाभर त्यांचे बिऱ्हाडीं बाबांची सेवा बरेच दिवस करावी या हेतूनें एकटीच राहिलें होतें. त्यावेळचे व इतर वेळचे बापूसाहेबांनीं व सौ. आईनीं बाबांच्या संबंधानें मला सांगितलेले